

Fővárosi Ítéltábla
22.Pf.21.666/2014/6.

A Fővárosi Ítéltábla

a Bárándy és Társai Ügyvédi Iroda **(fél címe1)** által képviselt
felperes neve (felperes címe) felperesnek

a dr. Nagy József Gyula ügyvéd **(fél címe2)** által képviselt
Márianosztrai Fegyház és Börtön (alperes címe) **alperes** ellen

kártérítés iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2014. október 15. napján hozott 25.P...../2013/28. sorszámú ítélete ellen a felperes által 29. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti.

Fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja és az alperes marasztalását - a jogerős marasztalást is magában foglalóan - 2.600.000,- (kettőmillió-hatszázezer) Ft-ra felemeli.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 29.210,- (huszonkilencezer-kettőszáztíz) Ft másodfokú perköltséget.

Az alperes a felperes részére a marasztalás tőke összegét és a perköltséget a felperest képviselő Bárándy és Társai Ügyvédi Irodának az ... Bank Zrt. által vezetett ... számú bankszámlájára utalással köteles teljesíteni.

A felperes teljes személyes költségmentessége folytán le nem rótt 196.000,- (százkilencvenhatezer) Ft fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I N D O K O L Á S :

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 2.500.000,- Ft-ot. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Megállapította, hogy a felperes személyes költségmentessége és az alperes személyes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 297.000,- Ft illetéket az állam viseli, ezt meghaladóan a felek maguk viselik költségeiket.

Indokolásában tényként rögzítette, hogy 2010. augusztus 15. napján a hajnali órákban a **Márianosztrai Fegyház és Börtön** I. körlet 111. zárkájában elhelyezett felperes és zárkatársa

falbontás módszerével szökést kíséreltek meg. Annak észlelését követően az udvaron velük szemben intézkedő felügyelőnek önként ellenállás nélkül megadták magukat. Ezt követően felperest és zárkatársát az alperesi intézetbe visszakísérték, és külön zárkában helyezték el. A déli órákban jelent ott meg **(név1)**, **(név2)**, **(név3)**, **(név4)** és **(név5)** ör, majd a zárkában a felperest **(név1)**, **(név2)** és **(név3)** bántalmazták. Annak következtében a felperes elmozdulás nélküli orrcsonttörést, a baloldalon kifejezett orrsövénybevérzést, mindkét oldalon a szem körüli lágy rész bevérzését, mindkét oldali fülkagyló hámsíriány nélküli duzzanattal járó bevérzését, a baloldalon kifejezettebb, mindkét oldali dobhártya felső negyedének bevérzése sérüléseket szenvedett el. Azok közül az orrcsonttörés, valamint a jobb és baloldali dobhártya bevérzése együttesen és egyenként is 8 napon túli, ténylegesen 4-6 hét gyógytartamú volt. A felperest bántalmazó BV dolgozókat a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a KB.I...../2011/16. sorszámu ítéletével bűnsegédként hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntetében, és bűnsegédként elkövetett súlyos testi sértés büntetében bűnösnek találta, velük szemben büntetést szabott ki. Határozatát a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a 6.Kbf...../2012/7. sorszámu végzésével helybenhagyta.

A felperes szabadulása 2022. április 13. napján várható.

Az elsőfokú bíróság a felperes által több jogcímen előterjesztett kártérítés iránti kereseti kérelem elbírálása során megállapította, hogy a lefolytatott büntetőeljárásra figyelemmel az kétséget kizáróan megállapítható, hogy a felperest bántalmazták az alperes dolgozói, és annak következtében 8 napon túl gyógyuló sérüléseket szenvedett. A büntetőbíróság a bántalmazókkal szemben jogerős büntetést szabott ki, így a jogellenességet a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság megállapította, és kötelezte az alperest a felperes által a bántalmazás körében előterjesztett kártérítési összeg megfizetésére. Megállapította, hogy az elszenvedett sérülések orvoslására 2.500.000,- Ft alkalmas és elegendő a Ptk. 339., Ptk. 348. (1) bekezdés és Ptk. 355. § (1) bekezdése alapján.

A további kártérítési tételekkel kapcsolatban az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes a jogellenességet nem bizonyította. Utalt e körben a Pp. 164. § (1) bekezdésére. Úgy ítélte meg, hogy a felperes által meghallgatni kért **(név6)** tanú részben nem emlékezett a történetekre, részben pedig feltételezésekre alapította nyilatkozatát.

Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a felperest terhelte volna annak bizonyítása, hogy 2010. április 20. és 21. napján a séta időtartama rövidebb volt 60 percnél, hogy fogkefével és fogmosó pohárral az alperes nem látta el, hogy az alperesnél bejelentette, és kérte a betegsége miatti többszöri fürdésigényt, hogy az azzal kapcsolatos orvosi iratait az alperesi intézetbe való bevonulásakor leadta, gyógyszerzedéséről nyilatkozott, hogy a szükséges gyógyszereket az alperesnél az orvos nem írta fel, illetve azokat nem kapta meg. Elő kellett volna adnia, hogy a nem dohányzó zárkában való dohányzást mikor, kinek jelentette, az alperes részéről e körben milyen intézkedésre került sor. A felperesnek bizonyítania kellett volna azt is, hogy 2010. augusztus 15. napján a 214. számú zárkában reggel 5 óra 30-tól több órán keresztül hátrabilincsel kézzel tartózkodott, és reggelit nem kapott és ezt mikor, kinek jelentette. Bizonyítania kellett volna azt is, hogy 2010. szeptember 5. napjáról 6. napjára virradó éjszaka az alperes 8 óra alvást nem biztosított részére.

Az elsőfokú bíróság úgy ítélte, hogy mindezen bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget az alperes védekezésével szemben, ezért ezeken a címeken előterjesztett kereseti kérelmeit elutasította.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, elsődlegesen annak hatályon kívül helyzését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra kötelezését, másodlagosan pedig az ítélet kereseti kérelme szerinti megváltoztatását kérve.

Előadta, hogy az elsőfokú bíróság az 1-7., valamint a 9-14. számú kereseti kérelmével kapcsolatban nem tárta fel a tényállást kellő alapossgal. Az általa előterjesztett bizonyítékokat vagy mellőzte, vagy pedig nem indokolta meg, hogy miért nem azokat fogadta el az alperesi állításokkal szemben. Ebből következően a kereseti kérelmekkel kapcsolatos következtetései az elsőfokú ítéletnek nem helytállóak, és az megalapozatlan e vonatkozásban.

Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság nem hagyhatta volna figyelmen kívül a büntetés-végrehajtásban érvényesülő szociálpszichológiai sajátosságokat és egyéb körülményeket, mikor úgy ítélte meg, hogy nem szükséges helyszíni tárgyalást tartani felperesi indítvány ellenére. Állította, hogy a keresetben megjelölt zárkák, fürdők megtekintése céljából elengedhetetlenül szükséges lett volna a bíróság általi szemrevételezés.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság **(név6)** tanúvallomásával szemben miként határozott ítéletének 3. oldalán. Előadta, hogy nem indokolta meg kellően az elsőfokú bíróság, hogy az egyes kereseti kérelmek tekintetében mi minősül feltételezésnek a tanúvallomásból, illetve a tanú tényállításai miért nem helytállóak.

Az egyes kereseti kérelmei körében részletesen nyilatkozott fellebbezésében, mely során hivatkozott a 6/1996. (VII.12.) IM rendelet (1)-(3) bekezdéseire, továbbá az Emberi Jogok Európai Egyezményének 3. cikkelyére, és az Emberi Jogok Európai Bírósága más ügyekben hozott határozataira is.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett az elsőfokú bíróság ítéletének az alperest 2.500.000,- Ft-ban marasztaló rendelkezése, azt a másodfokú bíróság - figyelemmel a Pp. 228. § (4) bekezdésére - nem érintette.

A fellebbezés kisebb részben alapos.

A Pp. 163. § (2) bekezdése szerint a bíróság az általa köztudomásúnak ismert tényeket valónak fogadhatja el, amennyiben azok tekintetében kétsége nem merül fel. A felperes keresetében a 2., 3., 9., 12., és 13. tételszám alatti igények vonatkozásában pedig köztudomásúnak mondható, hogy a magyarországi börtönviszonyok, az elhelyezési, tisztálkodási körülmények nem megfelelőek. Így ezek tekintetében további bizonyítást nem szükséges lefolytatni.

Ugyanakkor viszont ugyanígy köztudomásúnak tekinthető az, és ezért tényként vehető figyelembe, hogy ezek a hiányosságok nem maguknak a BV intézeteknek róhatók fel. A BV intézeteknek befogadási kötelezettségük van, és függetlenül attól, hogy milyen körülményeket tudnak biztosítani, nem tagadhatják meg az elítéltek elhelyezését. Így a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján e tekintetben ezen igények vonatkozásában az alperesi BV Intézet mentesül a felelősség alól a felróhatóság hiánya miatt. További bizonyítás ezzel kapcsolatban nem szükséges, emiatt szükségtelen helyszíni szemle, vagy tárgyalás tartása is.

A további kereseti igények körében a másodfokú bíróság az alábbiak szerint bírálta felül az elsőfokú ítéletet.

Az 1. tételszám alatt a séta idejének nem megfelelő voltát kifogásolta a felperes, és azt **(név6)** tanúvallomásával kívánta igazolni. A tanú azonban konkrétum nélkül, nem az adott napra vonatkoztatva, általánosságban, és szubjektív megítélés alapján nyilatkozott, így az ő vallomása nem elégséges ezen tényállítás igazolására.

A 4. tételszámú igény (tisztasági felszerelés) vonatkozásában a periratok közt 6.P...../2011/18. sorszám alatt az alperes csatolta a felperes által aláírt formanyomtatványt a megjelölt tisztalkodó eszközök átvételéről. Egyebekben az iratból megállapítható az is, hogy **(név6)** tanú is aláírta ilyen eszközök átvételét, ami aggályokat ébreszt tanúvallomásával kapcsolatban. A tanú ugyanis kifejezetten tagadta, hogy kapott volna ilyen tisztasági felszerelést

Az 5. és 6. tételszámú követeléssel kapcsolatban, a felperes allergiás megbetegedésére figyelemmel a napi fürdési lehetőség és az allergia gyógyszer biztosításának hiánya miatti igények körében a felperes valóban csatolta a Tököli BV Kórház leletét, mely szerint az allergiája folytán pollenszezonban napi fürdés szükséges, és amely meghatározza, hogy milyen gyógyszerek szedése indokolt. Az elsőfokú bíróság azonban tájékoztatta a bizonyítási teherről a felperest ezzel kapcsolatban is, mégpedig oly módon, hogy igazolnia kell azt a körülményt is, hogy ezt a leletet leadta az alperesi BV Intézetnek (14.P...../2011/14. sorszám alatti végzés). A lelet leadását a felperes nem bizonyította, ezért ezen igénye nem teljesíthető.

A másodfokú bíróság a 7. sorszámú tétel vonatkozásában látott lehetőséget az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatására, mert az alperesi képviselő a 12.P...../2011/11. számú beadványában maga adta elő azon adatokat, mely szerint a felperes 2010. május 6-án jelentkezett fogorvosi vizsgálatra, és ellátására ehhez képest csak 2010. július 7-én került sor. Az alperes a perben semmilyen konkrét indokát nem adta ennek az időbeli eltérésnek. Utal arra a másodfokú bíróság, hogy a házirendről szóló szabályzat szerint az alperesi BV Intézetben hetente van fogorvosi rendelés, és a börtön parancsnoka a felperes kárigényére írt levelében maga is erre a szabályzati rendelkezésre hivatkozott. A felperes 6. és 7. tételszám alatt mindösszesen 200.000,- Ft-ot igényelt. A másodfokú bíróság a fogorvosi kezeléssel kapcsolatban mérlegeléssel így 100.000,- Ft megítélésére látott lehetőséget.

A felperes 10. tételszám alatt azt kifogásolta, hogy jóllehet nem dohányzó zárkában került elhelyezésre, ott ténylegesen dohányoztak. Az elsőfokú bíróság ezzel kapcsolatban is meghatározta a bizonyítási terhet és **(név6)** tanúvallomása csak azt a tényt igazolja, hogy egy zárkatárs ténylegesen dohányzott, az azonban nem igazolt a perben, hogy ezt a körülményt jelentették az őrszemélyzetnek, illetőleg hogy az őrszemélyzet ezt észlelhette volna.

A 11. tételszámú igény vonatkozásában **(név6)** tanú csak arra tudott saját tapasztalatszerzése alapján vallomást tenni, hogy a szökési kísérletet követően a felperest bilincsben elvezették. Azt, hogy ezután milyen bánásmódban volt része, nem tudta előadni, figyelemmel arra, hogy elválasztották őket egymástól. Így önmagában a vallomása nem igazolja ezeket a felperesi állításokat.

A 14. tételszámú, alvásidővel kapcsolatos igény vonatkozásában a felperes maga is csak a szabályzat rendelkezéseire hivatkozott, de ez önmagában nem bizonyítja azt, hogy az általa megjelölt napon ténylegesen hány órát alhatott. Erre vonatkozóan a perben semmilyen bizonyíték sincs.

A másodfokú bíróság ezért a Pp. 253. § (2) bekezdésének alkalmazásával 100.000,- Ft-os erejéig változtatta meg részben a fellebbezett körben az elsőfokú ítéletet, egyebekben azt helybenhagyta.

A perköltség viseléséről a Pp. 81. § (1) bekezdése szerint rendelkezett azzal, hogy az alperesi képviselőnek másodfokú igazolt költsége nem merült fel, felperesi képviselő esetében a megbízási díj szerinti összeg arányos részét ítélte meg. Az elsőfokú perköltségre vonatkozó rendelkezés megváltoztatása nem volt indokolt, figyelemmel a marasztalási összeg felemelésének mértékére.

A felperes az elsőfokú eljárásban igényelt személyes költségmentességet. Miután az elsőfokú ítélet azt tünteti fel, hogy személyes költségmentességben részesült, a másodfokú bíróság ezt irányadónak

tekintve rendelkezett a le nem rótt fellebbezési illeték viseléséről a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14.§ alapján, figyelemmel az alperes személyes illetékmentességére is.

Budapest, 2015. szeptember 29.

dr. Csepinszky Andrea s. k.
a tanács elnöke

dr. Pávlisz Beatrix Hajnalka s. k. **. Klicsuné dr. Sólyom**
előadó bíró **Livia s. k. bíró**

A kiadmány hitelül: